

Patrimoni i educació

Mediació entre ciutadans i cultura

Cap institució cultural del país que aspiro a la qualitat o l'excel·lència pot prescindir ja d'un **programa educatiu i de mediació** amb la ciutadania. La **intersecció** entre cultura i educació és més que evident i ha estat majoritàriament assumida tant per les administracions públiques com per les organitzacions privades que son titulars de centres o equipaments que conserven, estudien, difonen i eduquen sobre el patrimoni, en qualsevol de les seves dimensions.

Altra cosa, però, és com es despleguen els serveis que volen donar resposta a aquesta realitat. Hi ha debats oberts en bona part dels àmbits de treball d'aquest món i, per tant, es possible també detectar la diversitat d'òptiques amb què els agents que hi intervenen s'aproximen a la qüestió.

Els departaments pedagògics de les institucions poden estar integrats en la seva estructura de funcionament però es poden també externalitzar i potser cal parlar sobre quina és la mesura adequada en el cas que no s'opti per una alternativa o altra de manera completa. Quines figures i responsables han de ser part de l'organització i quines poden o han de ser gestionades des de l'expertesa i coneixement multidisciplinari de les empreses que constitueixen per si soles un sector d'activitat econòmica?

Hi ha debat també sobre la denominació i competències que han de tenir els professionals que s'hi dediquen. Parlem de **mediació** com a concepte d'intervenció, però podem també parlar de **mediadors** per descriure la figura professional de les persones que atenen els usuaris. Però des d'alguns àmbits es defensa que la figura adequada és la de l'**educador**. Un i altre son el mateix amb denominacions diferents o ens referim a figures diverses?

Com en qualsevol intersecció, els diferents components que es troben i es mesclen beuen de sabers diferents, i ens podem preguntar també si el nucli de l'actuació és en el **sector cultural** o en el **sector educatiu** i, fins i tot, considerar la possibilitat que ho hàgim de descriure com a sector específic, en equilibri entre els dos àmbits.

Té interès també observar fins on arriben els continguts de la mediació, perquè el patrimoni és un concepte prou ampli. El patrimoni és històric, artístic, científic, natural i... Hi ha especificitats com per abordar-lo des de diferents perspectives, o és recomanable afrontar des de la complexitat un únic model d'intervenció?

En observar la realitat dels serveis veiem també que els **perfils professionals** que s'hi dediquen son diversos i, per tant, cal pensar en les seves condicions de treball, les funcions i responsabilitats de cadascun i la manera com es reflecteixen en les relacions laborals.

D'altra banda, què li hem d'exigir a l'**administració**? Cal algun tipus de **regulació**? És necessari establir mínims de servei que hagin de complir totes les organitzacions, equipaments o centres? I sobre la base del que es decideixi, cal pensar en models de **contractació pública** que atenguin be les singularitats del sector i que no optin sistemàticament per la política de preus. Potser cal que tots els agents implicats s'asseguin per debatre sobre aquest hipotètic model i ho elevin a qui correspongui.

En el món de la cultura ha fet fortuna finalment la idea de la defensa i la promoció dels **drets culturals**. El treball de **proximitat** i de **mediació** entre els productes i serveis culturals i la ciutadania hi ha de tenir, necessàriament, un protagonisme especial, i això situa aquest sector d'activitat com una peça clau per a qualsevol política pública que hi vulgui incidir. Els projectes legislatius, els plans d'intervenció i de desplegament de drets culturals han de preveure línies de suport específic o d'estímul per al desenvolupament d'aquests serveis?

Tampoc no s'ha de negligir la necessitat de treballar en l'àmbit formatiu dels professionals. Disposem d'oferta suficient per garantir les competències necessàries? Hi ha **itineraris formatius** de formació continua que garanteixen una mínima circulació de professionals per al sector? Si la resposta és negativa, o parcialment negativa, caldrà pensar en com s'ha de dissenyar aquesta oferta, qui l'ha d'impartir i com s'ha de finançar.

Finalment, i com no podria ser d'altra manera en un espai que vol ser de diàleg i compartit per tantes veus com sigui possible, cal plantejar si els diferents actors que intervenen en aquest àmbit **es coneixen, es relacionen i cooperen** de manera suficient.